

Podrobnější popis služeb Střediska diagnostiky a odborného poradenství NAUTIS

ANAMNESTICKÁ KONZULTACE

Jde o **nezbytnou součást diagnostického vyšetření**. Konzultace slouží **k získání podrobných informací** o vývoji a současném stavu klienta, který bude absolvovat diagnostické vyšetření.

Ze zkušeností víme, že pro rodiče bývá obtížné vybavit si nebo formulovat některé údaje, proto před samotnou konzultací posíláme k vyplnění **online dotazníky**. Při vyplňování dotazníků máte možnost zamyslet se nad jednotlivými položkami i s ostatními členy rodiny. Tyto dotazníky slouží jako podklad pro anamnestickou konzultaci. Rodiče (zákonní zástupci) dětí a dospívajících vyplňují dva online dotazníky. Jeden dotazník se týká raného vývoje dítěte a druhý popisu současného stavu a absolvovaných vyšetření. U dospělých klientů máme dotazníky pro rodiče a samotného klienta, případně pro partnery nebo blízké osoby.

Dotazník ze školky/školy je dalším cenným zdrojem objektivních informací o dítěti. Tento dotazník je zasílán online formou rodičům, kteří přepošílají dotazník do školky/školy.

Zprávy z předchozích absolvovaných vyšetření jsou důležité pro komplexní pohled na klienta. Prosíme o zaslání oskenovaných zpráv emailem před anamnestickou konzultací nebo předání kopií při anamnestické konzultaci.

Často se setkáváme s obavami rodičů, aby výsledky vyšetření svou výpovědí nezkreslili a dítěti tak neublížili. Někdy nechtějí přinést vyplněný dotazník ze školy či školky, protože popis jejich dítěte neodpovídá realitě. Jindy váhají předložit zprávy z předchozích vyšetření, aby neovlivnili vyšetřujícího. Odborníci v našich zařízeních jsou profesionálové s bohatými zkušenostmi a s rozporuplnými údaji umí pracovat. Díky kompletním, i když někdy protichůdným, informacím jsou schopni lépe porozumět dynamice konkrétního případu. Naopak neposkytnutí kompletních informací o dítěti přispívá k možnosti, že diagnóza nebude jednoznačně uzavřena.

Anamnestická konzultace standardně trvá dvě hodiny (u komplikovanějších anamnéz maximálně tři hodiny). Přítomnost dítěte (včetně sourozenců) není vzhledem k probíraným tématům a délce trvání konzultace vhodná. Součástí konzultace je vyplnění příslušných testů, upřesnění či doplnění informací z dotazníků a poradenství v oblasti PAS. Anamnestickou konzultací rodiče provází odborná konzultantka.

Dospělý klient vybere blízkou osobu (rodič nebo jiný příbuzný, partner/ka, kamarád/ka), která se zúčastní anamnestické konzultace a poskytne informace o klientovi.

Získané anamnestické informace slouží jako podklad k psychodiagnostickému vyšetření, tyto informace má diagnostik k dispozici před samotným vyšetřením. Shrnutí uvedených informací je také uvedeno ve zprávě z diagnostického vyšetření.

Pouze na základě anamnestické konzultace nelze sdělovat diagnostické závěry.

DIAGNOSTICKÉ VYŠETŘENÍ

Jedná se o **specializované vyšetření cílené na diferenciální diagnostiku PAS**. Vzhledem k náročnosti samotné diferenciální diagnostiky PAS nejde o komplexní psychologické vyšetření, které s přihlédnutím k časovým možnostem není realizovatelné. Součástí vyšetření je pouze orientační posouzení rozumových dovedností či vývojové úrovně klienta. Podrobnost tohoto posouzení však záleží na věku klienta, jeho motivaci ke spolupráci a dalších faktorech.

Samotné **psychodiagnostické vyšetření standardně trvá přibližně tři hodiny**. Součástí je krátká úvodní konzultace s rodiči/dospělým klientem, samotné vyšetření klienta a závěrečná konzultace s rodiči/dospělým klientem.

Přímá práce s klientem trvá hodinu a půl až dvě hodiny. Během tohoto času získá psycholog díky své specializaci, testům i odborné zkušenosti o klientovi řadu užitečných informací. Pro děti bývá vyšetření obvykle příjemné, probíhá formou rozhovoru, hry a plnění různých úkolů. Úkoly jsou zadávány u stolu nebo herní formou na koberci, jsou střídány s volnou hrou. S dospívajícími a dospělými probíhá vyšetření zejména formou rozhovoru. Součástí vyšetření dospělých je i vyplnění rozsáhlých osobnostních dotazníků (pokud je to možnostech klienta) a screening přidružených poruch. Vyšetření je vždy přizpůsobeno dovednostem klienta a jeho průběh je poměrně flexibilní. Psycholog se snaží o maximální zajištění zdárného průběhu vyšetření a úpravy jednotlivých složek potřebám klienta. Přítomnost rodičů u vyšetření se odvíjí od věku dítěte a individuální domluvy.

Při vyšetření jsou zohledňovány informace od rodičů, výsledky předchozích vyšetření, informace z kolektivního zařízení, pokud dítě nějaké navštěvuje, a ze samotného vyšetření. Teprve na základě vyhodnocení informací ze všech zdrojů lze získat objektivnější pohled na dítě.

Užitečné mohou být i video nebo audiozáznamy situací, které nemusí být při psychologickém vyšetření vidět. Videozáznamy jsou velmi důležité u dětí, u kterých je předpoklad, že nebudou spolupracovat (například v případě elektivního mutismu, těžké symptomatiky PAS nebo při závažnějších adaptačních obtížích).

Po vyšetření následuje **konzultace s rodiči** (zákonnými zástupci) či dospělým klientem. Součástí konzultace je shrnutí psychodiagnostických závěrů a z nich vyplývajících základních doporučení. Rodičům či dospělým klientům je poskytnut prostor k zodpovězení jejich otázek.

Výstupem je **zpráva z psychologického vyšetření**. Ta obsahuje shrnutí informací z anamnestické konzultace, popis průběhu vyšetření, výsledky použitých testů, diagnostický závěr a doporučení.

Důležitá upozornění!

- Diagnóza PAS nemusí být zejména po absolvování prvního vyšetření v NAUTIS jednoznačně potvrzena, či vyvrácena. Existují i jedinci, jejichž symptomatika je hraniční. Poruchy autistického spektra patří mezi neurovývojové poruchy, je tedy důležité dlouhodobé sledování vývoje.
- Diagnostické vyšetření nenahrazuje vyšetření ve školském poradenském zařízení – Speciálně-pedagogickém centru (SPC) či Pedagogicko-psychologické poradně (PPP). Ohledně podpůrných opatření a legislativně závazných doporučení pro školky a školy je nutné obrátit se na SPC či PPP.
- Rozvádějící se rodiče a rodiče žijící odděleně upozorňujeme, že zákonní zástupci dítěte, kteří nejsou zbaveni rodičovských práv, jsou povinni si navzájem předávat všechny důležité informace týkající se dítěte, tedy i informace o absolvování a výsledcích psychologického vyšetření.

Podrobnější informace si přečtete v článku [1+10 informací, které byste měli vědět o diagnostice PAS](#).

KONTROLNÍ DIAGNOSTICKÉ VYŠETŘENÍ

Služba je určena pouze pro klienty Střediska diagnostiky a odborného poradenství.

Kontrolní psychodiagnostické vyšetření slouží ke **zmapování symptomatiky PAS a celkového vývoje s odstupem času**. Kontrolní vyšetření na jednom pracovišti jsou klíčová u klientů s mírnějšími či hraničními projevy PAS, u kterých symptomatika PAS může krystalizovat, nebo naopak ustupovat v průběhu vývoje.

Před kontrolním vyšetřením již není realizována anamnestická konzultace, jako je tomu při diagnostickém vyšetření, jelikož potřebné informace máme k dispozici z předchozího vyšetření. Před vyšetřením je ovšem opět zaslán **online dotazník k popisu současného stavu a zdůraznění změn**, ke kterým došlo od posledního vyšetření.

Pokud bylo **poslední vyšetření (kontrolní či diagnostické) realizováno před více než pěti lety**, je nutné absolvovat znovu před kontrolním vyšetřením anamnestickou konzultaci – vzhledem k výraznému časovému odstupu je nutné podrobnější doplnění informací.

Průběh kontrolního vyšetření koresponduje s výše popsaným diagnostickým vyšetřením.

Získané informace jsou sepsány do **zprávy z psychologického vyšetření**. Ta obsahuje shrnutí informací z anamnestické konzultace, popis průběhu vyšetření, výsledky použitých testů, diagnostický závěr a doporučení.

KOMPLEXNÍ VYŠETŘENÍ INTELKTU

Služba vyšetření intelektu je určena pouze pro klienty Střediska diagnostiky a odborného poradenství v návaznosti na diagnostické nebo kontrolní vyšetření a na doporučení psychologa.

V průběhu psychologického vyšetření se snažíme o orientační posouzení rozumových dovedností a/nebo vývojové úrovně klienta. Většinou nejde o komplexní vyšetření intelektu, které není vzhledem k časové dotaci diferenciatně diagnostického vyšetření možné plně realizovat. V určitých specifických případech (například posouzení stupně invalidity) je nutné podrobné vyšetření intelektu. Potřeba vyšetření intelektu je domlouvána individuálně. Intelekt je možné nechat si vyšetřit i na jiném pracovišti.

Více informací týkající se **ODBORNÉHO SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ** naleznete v [Poradna NAUTIS](#).